Етапи та календарний план виконання проєкту учасника конкурсу

Назва проєкту

Розробка фізичних засад акусто-керованої модифікації та машинно-орієнтованої характеризації кремнієвих сонячних елементів

Науковий керівник проекту

Оліх Олег Ярославович, доктор фіз.-мат. наук, доцент

4. Етапи та календарний план виконання проєкту учасника конкурсу (українською та англійською мовами)

4.1. Етапи виконання проєкту (ЕВП) та індикатори виконання

EBII № 1: <u>15.09.2020 - 30.09.2020</u>

Назва ЕВП: Формування матеріальної та розрахункової бази проєкту.

Цілі ЕВП: Проведення підготовки до розрахунків та вимірювань.

Завдання 1. Розробка розрахункової моделі кремнієвої n^+ -p- p^+ структури для симулятора сонячних елементів SCAPS 3.3.08 за реальними величинами і температурними залежностями параметрів кремнію та рекомбінаційних центрів, отриманими в результаті аналізу літературних джерел, розробка програмного забезпечення для автоматичного створення моделей з різними параметрами.

Завдання 2. Підбір кремнієвих сонячних елементів (КСЕ) з базою, легованою бором, та високою концентрацією домішкового заліза.

Індикатори виконання:

програмне забезпечення для автоматичного створення моделей n^+ -p- p^+ структур для симулятора сонячних елементів SCAPS; набір КСЕ з різним ступенем легування.

EBII № 2: 01.10.2020-15.12.2020

Назва **ЕВП**: Моделювання вольт-амперних характеристик n^+ -p- p^+ структур.

Цілі **ЕВП**: отримати масив даних для ВАХ n^+ -p- p^+ структур з різними параметрами; відпрацювати методику вимірювання кінетики світлоіндукованих процесів в КСЕ.

Завдання 1. Створення програмного забезпечення для парсингу файлів, які ε результатом роботи SCAPS; проведення розрахунків вольт-амперних характеристик (BAX) для кремнієвих n^+ -p- p^+ структур з різною товщиною (150-240 мкм) та ступенем легування ($10^{15} \div 10^{17}$ см⁻³) бази при варіації концентрації домішки в інтервалі $10^{10} \div 10^{13}$ см⁻³ для температурного діапазону 290-340 К.

Завдання 2. Відпрацювання режимів вимірювання кінетики світло індукованих процесів в КСЕ.

Завдання 3. Підготовка доповіді на конференцію міжнародного рівня.

Завдання 4. Закупівля обладнання.

Індикатори виконання:

масив даних розрахованих ВАХ для кремнієвих структур n^+ -p- p^+ з різними геометричними та електрофізичними характеристиками; програмне забезпечення для парсингу файлів, які є результатом роботи SCAPS; підготовлена доповідь; тестові результати

вимірювання кінетики світло індукованих процесів в КСЕ; підготовлена документація для закупівлі обладнання.

EBII № 3 : 01.01.2021 -31.03.2021

Назва **ЕВП**: Створення методики оцінювання кінетичних характеристик ВАХ в умовах ультразвукового навантаження.

Цілі **ЕВП**: реалізувати методику оцінювання кінетичних характеристик перебудови дефектів у бар'єрних структурах в умовах ультразвукового навантаження; опрацювати масив отриманих ВАХ відповідно до дводіодної моделі.

Завдання 1. Розробка методики оцінювання кінетичних характеристик перебудови дефектів у бар'єрних структурах в умовах ультразвукового навантаження. Тестові вимірювання.

Завдання 2. Визначення характеристик впливу світло-індукованого розпаду пар Fe-B на параметри вольт-амперних характеристик (фактор неідеальності, струм насичення, шунтуючий опір, напруга холостого ходу, струм короткого замикання) КСЕ; з'ясування кількісних характеристик кінетики зміни параметрів ВАХ внаслідок відновлення пар Fe-B.

Завдання 3. Програмна реалізація мета-еврістичного методу оптимізації Jaya; визначення величини фактору неідеальності для отриманого масив вольт-амперних характеристик відповідно до дводіодної моделі.

Завдання 4. Підготовка доповіді на конференцію міжнародного рівня.

Завдання 5. Закупівля обладнання.

Індикатори виконання:

установка для оцінювання кінетичних характеристик перебудови дефектів у бар'єрних структурах в умовах ультразвукового навантаження; встановлення кількісних параметрів впливу світло-індукованого розпаду пар Fe-B на параметри вольт-амперних характеристик КСЕ; програмне забезпечення для реалізації мета-еврістичного методу Јауа; масив даних розрахованих величин фактору неідеальності для кремнієвих структур n^+ -p- p^+ з різними геометричними та електрофізичними характеристиками; підготовлена доповідь; підготовлена документація для закупівлі обладнання.

EBII № 4 : 01.04.2021 - 30.06.2021

Назва $\mathbf{EB\Pi}$: Створення штучної нейронної мережі для оцінки концентрації заліза в КСЕ.

Цілі **ЕВП**: з'ясувати фізичні закономірності акусто-дефектної взаємодії у КСЕ при використанні повздовжніх хвиль ультразвукового діапазону; створення штучної нейронної мережі для оцінки концентрації домішкових атомів заліза за характеристиками ВАХ.

Завдання 1. Визначення закономірностей змін параметрів КСЕ внаслідок світлоіндукованої деградації в умовах ультразвукового навантаження при використанні повздовжніх хвиль.

Завдання 2. Визначення кінетичних характеристик зміни параметрів ВАХ внаслідок відновлення пар Fe-B в умовах ультразвукового навантаження при використанні повздовжніх хвиль.

Завдання 3. Налаштовування гіперпараметрів штучної нейронної мережі, спроможної передбачити концентрацію домішкових атомів заліза на основі фактору неідеальності; навчання нейронної мережі.

Завдання 4. Підготовка доповіді на конференцію міжнародного рівня.

Індикатори виконання:

з'ясовані фізичні закономірності взаємодії дефектних комплексів, пов'язаних із атомами перехідних металів, у КСЕ з повздовжніми пружними хвилями; підготовлена доповідь; налаштована штучна нейронної мережа для оцінки концентрації атомів заліза в кремнієвих n^+ -p- p^+ структурах.

EBII № 5 : 01.07.2021 - 30.09.2021

Назва ЕВП: Поперечні ультразвукові хвилі як інструмент керованої модифікації КСЕ.

Цілі **ЕВП**: з'ясувати фізичні закономірності взаємодії дефектних комплексів, пов'язаних із атомами перехідних металів, у КСЕ з поперечними хвилями ультразвукового діапазону.

Завдання 1. Визначення закономірностей змін параметрів КСЕ внаслідок світлоіндукованої деградації в умовах ультразвукового навантаження при використанні поперечних хвиль.

Завдання 2. Визначення кінетичних характеристик зміни параметрів ВАХ внаслідок відновлення пар Fe-B в умовах ультразвукового навантаження при використанні поперечних хвиль.

Завдання 3. Підготовка статті у фаховий журнал.

Індикатори виконання:

з'ясовані фізичні закономірності взаємодії дефектних комплексів, пов'язаних із атомами перехідних металів, у КСЕ з поперечними пружними хвилями; підготовлена стаття.

EBII № 6 : <u>01.10.2021 - 15.12.2021</u>

Назва **ЕВП**: Конкретизація фізичних механізмів акусто-дефектної взаємодії та розробка рекомендацій щодо практичного використання.

Цілі **ЕВП**: Узагальнення результатів, отриманих під час виконання проекту у вигляді рекомендацій.

Завдання 1. Визначення фізичних механізмів впливу акустичних хвиль на процес перебудови дефектних комплексів, пов'язаних із атомами перехідних металів, у КСЕ.

Завдання 2. Розробка рекомендацій щодо практичного використання ультразвукового навантаження під час виробництва КСЕ.

Завдання 3. Розробка рекомендацій щодо методу кількісної оцінки електрично-активних дефектів у бар'єрних структурах за величиною фактору неідеальності.

Завдання 4. Підготовка статті у фаховий журнал.

Індикатори виконання:

з'ясування механізмів взаємодії дефектних комплексів, пов'язаних із атомами перехідних металів, у КСЕ з пружними хвилями ультразвукового діапазону; рекомендації щодо практичного застосування ультразвукового навантаження під час виробництва КСЕ та шляху кількісної оцінки електрично-активних дефектів у бар'єрних структурах за величиною фактору неідеальності; підготовлена стаття.

4.2. Календарний план виконання проєкту (за кварталами)

	Термін реалізації						
Етап виконання проєкту та завдання	Рік1		Рік 2	Рік 2			
	3 KB	4 кв	1 кв	2 кв	3 кв	4 кв	
1.Формування матеріальної та розрахункової бази проєкту	+						
Завдання 1. Розробка розрахункової моделі кремнієвої n^+ - p - p^+ структури для симулятора сонячних елементів SCAPS 3.3.08 з отриманих в результаті аналізу літературних джерел реальних величин та температурних залежностей параметрів кремнію та рекомбінаційних центрів, розробка програмного забезпечення для автоматичного створення моделей з різними параметрами.	+						
Завдання 2. Підбір кремнієвих сонячних елементів (КСЕ) з базою, легованою бором, та високою концентрацією домішкового заліза.	+						
Розмір фінансування, тис.грн.	72,3						
2. Моделювання вольтамперних характеристик n^+ - p - p^+ структур		+					
Завдання 1. Створення програмного забезпечення для парсингу файлів, які є результатом роботи SCAPS; проведення розрахунків вольтамперних характеристик (BAX) для n^+ - p - p^+ структур з різною товщиною (150-240 мкм) та		+					

ступенем легування ($10^{15} \div 10^{17}$ см ⁻³) бази при варіації концентрації домішки в інтервалі $10^{10} \div 10^{13}$ см ⁻³ для температурного діапазону 290-340 К.				
Завдання 2. Відпрацювання режимів вимірювання кінетики світло індукованих процесів в КСЕ.	+			
Завдання 3. Підготовка доповіді на конференцію міжнародного рівня	+			
Завдання 4. Закупівля обладнання.	+			
Розмір фінансування, тис. грн.	2947,6			
3. Створення методики оцінювання кінетичних характеристик ВАХ в умовах ультразвукового навантаження		+		
Завдання 1. Розробка методики оцінювання кінетичних характеристик перебудови дефектів у бар'єрних структурах в умовах ультразвукового навантаження. Тестові вимірювання.		+		
Завдання 2. Визначення характеристик впливу світло- індукованого розпаду пар Fe-В на параметри вольт-амперних характеристик (фактор неідеальності, струм насичення, шунтуючий опір, напруга холостого ходу, струм короткого замикання) КСЕ; з'ясування кількісних характеристик кінетики зміни параметрів ВАХ внаслідок відновлення пар Fe-В.		+		

р 2 П		,		
Завдання 3. Програмна реалізація мета-еврістичного методу оптимізації Јауа; визначення величини фактору неідеальності для отриманого масив вольт-амперних характеристик відповідно до дво-діодної моделі.		+		
Завдання 4. Підготовка доповіді на конференцію міжнародного рівня.		+		
Завдання 5. Закупівля обладнання.				
Розмір фінансування, тис.грн.		1772,8		
4. Створення штучної нейронної мережі для оцінки концентрації заліза в КСЕ			+	
Завдання 1. Визначення закономірностей змін параметрів КСЕ внаслідок світло-індукованої деградації в умовах ультразвукового навантаження при використанні повздовжніх хвиль.			+	
Завдання 2. Визначення кінетичних характеристик зміни параметрів ВАХ внаслідок відновлення пар Fe-В в умовах ультразвукового навантаження при використанні повздовжніх хвиль.			+	
Завдання 3. Налаштовування гіперпараметрів штучної нейронної мережі, спроможної передбачити концентрацію домішкових атомів заліза на основі фактору неідеальності; навчання нейронної мережі.			+	

Зардания А. Підготорую		+		
Завдання 4. Підготовка доповіді на конференцію міжнародного рівня.		 		
Розмір фінансування, тис.грн.		617,5		
5. Поперечні ультразвукові хвилі як інструмент керованої модифікації КСЕ.			+	
Завдання 1. Визначення закономірностей змін параметрів КСЕ внаслідок світло-індукованої деградації в умовах ультразвукового навантаження при використанні поперечних хвиль.			+	
Завдання 2. Визначення кінетичних характеристик зміни параметрів ВАХ внаслідок відновлення пар Fe-В в умовах ультразвукового навантаження при використанні поперечних хвиль.			+	
Завдання 3. Підготовка статті у фаховий журнал.			+	
Розмір фінансування, тис. грн.			606,4	
6. Конкретизація фізичних механізмів акусто-дефектної взаємодії та розробка рекомендацій щодо практичного використання				+
Завдання 1. Визначення механізмів механізми впливу акустичних хвиль на процес перебудови дефектних комплексів, пов'язаних із атомами перехідних металів, у				+

КСЕ.			
Завдання 2. Розробка рекомендацій щодо практичного використання ультразвукового навантаження під час виробництва КСЕ.			+
Завдання 3. Розробка рекомендацій щодо методу кількісної оцінки електрично-активних дефектів у бар'єрних структурах за величиною фактору неідеальності.			+
Завдання 4. Підготовка статті у фаховий журнал.			+
Розмір фінансування, тис.грн.			492,2

Розділ VII. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ ПРОЄКТУ

- 1. Обсяг фінансування, необхідний для виконання проєкту за статтями витрат
- 1) Загальний обсяг фінансування 6508830 грн
- 2) Фінансування за роками:
- 1-й рік <u>3019860</u> грн
- 2-й рік <u>3488970</u> грн
- 3) Фінансування проєкту (поквартально) на весь період його виконання
- 1-й етап <u>72270</u> грн
- 2-й етап 2947590 грн
- 3-й етап <u>1772810</u> грн
- 4-й етап 617540 грн
- 5-й етап <u>606410</u> грн
- 6-й етап <u>492210</u> грн
  - 4) Обсяг фінансування за окремими статтями витрат:

Таблиця 1. Загальні витрати на виконання

Загальні витрати на виконання проєкту	Рік 1	Рік 2
	Грн.	Грн.
1. Прямі витрати	2717870	2882940
1.1. Витрати на оплату праці, включно з нарахуваннями	390250	1495960
1.2. Матеріали, необхідні для виконання робіт, крім спецустаткування	65000	101900
1.3. Спецустаткування (обладнання)	2262620	1105750
1.4. Витрати на службові відрядження		179330
2. Непрямі витрати (не більше 10% від загального обсягу витрат)	301990	348890
3. Витрати на виконання проєкту субвиконавцем	0	0
4. Інші витрати (за необхідності)		257140
Разом, грн	3019860	348890